

6 6. Bekijk nu *Compositie 1917. No 4 (uitgaan van de fabriek)*. Vergelijk het schilderij met *Havenarbeid*.

Vergeleken met *Havenarbeid* is dit werk .....

De kleuren zijn .....

Ook hier zie je .....

7 Dit werk heet *Uitgaan van de fabriek*. Van der Leck begon met realistische schetsen maar maakte het steeds abstracter. Hoe realistisch of abstract vind je dit werk?

Realistisch ← ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ → Abstract

Hiernaast zie je één van de eerdere tekeningen. Deze is nog bijna helemaal realistisch.

8 Welk onderdeel van *Uitgaan van de fabriek* is in het schilderij het meest 'onherkenbaar' geworden?

.....

9 Zie je ook iets dat misschien nog abstracter had gekund?

.....

Bart van der Leck, 1876 - 1958
Uitgaan van de fabriek (studie), 1908

Het is ondertussen 1917: een belangrijk jaar voor Bart van der Leck... en voor De Stijl! Van der Leck ontmoet Piet Mondriaan. De kunstenaars zijn onder de indruk van elkaars werk. Ze werken korte tijd samen.

10 Doe de Mondriaan-test: onthoud *Compositie 1917 no. 4 (uitgaan van de fabriek)* en loop naar de ruimte met de schilderijen van Mondriaan. Kun je zonder naar het titelkaartje te kijken ontdekken welk schilderij Mondriaan maakte in 1917?

.....
.....

11 Wat vind je de twee meest opvallende overeenkomsten?

.....

En wat vind je het grootste verschil? .....

Mondriaan en Van der Leek hadden intussen kennis gemaakt met Theo van Doesburg. Hij hield van hun werken met de strakke vormen, het gebruik van de kleuren rood, blauw en geel en de rechte hoeken.

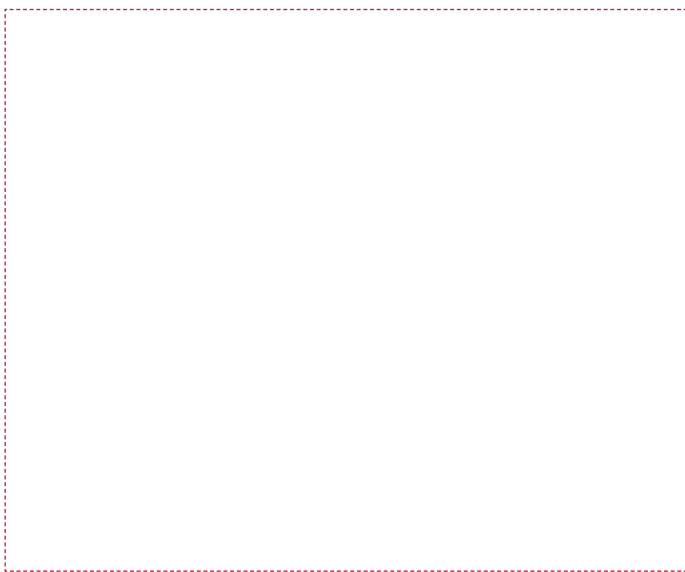
12 Theo van Doesburg richtte De Stijl op en zorgde voor bekendheid. Maar hij schilderde zelf ook. Bekijk zijn werken. Welk werk vind jij het meest 'De Stijl'?

Titel: ..... Jaartal: .....

Waarom 'De Stijl'? .....

Mondriaan werkt steeds abstracter. Tot je alleen nog vierkanten ziet, in de primaire kleuren. Het zijn deze werken die hem én De Stijl uiteindelijk wereldberoemd maken.

13 Bekijk *Compositie met rood, geel en blauw* (zie plattegrond) en schets hieronder het schilderij.

Helene Kröller-Müller heeft dit werk niet gekocht. Net als Bart van der Leek vond ze dat Mondriaan te ver ging met zijn abstracte werk. Haar opvolger directeur A.M. Hammacher was het daar niet mee eens. Hij vond dat dit latere werk het verhaal over Mondriaan compleet maakte en voegde het alsnog toe aan de collectie.

14 Wat vind jij? Is het goed dat dit werk alsnog is aangekocht? Waarom wel (of niet)?

.....

.....

X! Extra opdracht: nog even terug naar *De kat*. Stel je voor dat Bart van der Leek ook deze kat nog abstracter had gemaakt. Hoe had deze er dan uitgezien? Maak op de achterkant van dit vel (of op een los tekenvel) je eigen abstracte kunstwerk van de kat. Gebruik je eigen Stijl!